

I år fyller Undervisningssykehjem i Norge 10 år. Det er ett år siden alle sentra for omsorgsforskning var på plass og alle fylker har nå fått undervisningshjemmetjenester.

Dette feires med konferansen **OMSORG I UTVIKLING FAG— FORSKNING—FEIRING**

14. og 15. oktober

Arrangør:
Helse- og Omsorgsdepartementet, Sentra for Omsorgsforskning og Helsedirektoratet.

Les mer her:

www.helsedirektoratet.no/helseogomsorg

I dette

nummeret:

Høstkos på avdeling Trekløver	2
Den kulturelle spaserstokken	2
Demensomsorgens ABC i Østfold	2
Gode praksisplaser	3
"Far Vel—den siste tiden"	3
Pårørendeskole	3
Jubilanter	4
Seminarer	4

Birgittes tanker!

Så er det høst, igjen!

Etter en noe strevsom sommer, starter vi på høsten med ny giv.

Takk til dere alle som sto på ekstra i sommer og tok ansvar.

Vi opplever i stor grad at de brukerne som kommer til oss er avhengig av mye faglig bistand og aktiv behandling. Takket være høy faglighet klarer vi dette. Det er viktig at vi fortløpende vurderer hvilken kompetanse vi skal ha til en hver tid. Dette er et arbeid vi gjør i tett samarbeid med

tillitsvalgte.

Vi må kontinuerlig jobbe med å utvikle oss faglig.

I løpet av sommeren fikk vi signaler fra direktoratet om hvilke satsningsområder de mener vi bør videreutvikle:

1. Utvikle Glemmen sykehjem som forskningsarena innen demens.
2. Gjennomføre samarbeidsprosjekt med innføring av Liverpool Care Pathway

3. Legetjenester

4. Personer med minoritets-etnisk bakgrunn

God høst til dere alle!

Utpøring av nytt kartleggingsverktøy

10 sykehjem er håndplukket til å prøve ut et nytt verktøy til bruk ved "Utredning og oppfølging av pasienter i sykehjem med fokus på demens". Glemmen sykehjem USH er med i utpøringen som Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse og alderspsykiatrisk avdeling ved Sykehuset Innlandet er ansvarlig for.

Verktøyet skal være til hjelp for å gjennomføre og kvalitetssikre utredning og diagnostikk av demens i sykehjem.

Verktøyet prøves ut i perioden september—desember 2009.

"Kort og godt" - pasientrettighetsloven kapittel 4 A.

Prosjektet "Kort og godt" innebærer utvikling av et undervisningsopplegg med bruk av refleksjonskort.

Fokus på kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4 A.

Prosjektperiode:
august—desember 2009

Glemmen sykehjem USH vil ved prosjektslutt:

- spre kunnskap om opplæringsopplegget på aktuelle seminarer og aktuelle nettsider
- spre opplæringsmodellen til andre sykehjem/virksomheter i Østfold

Prosjektleder
Maria Svenberg.

Refleksjonskortene skal prøves ut på 3 avdelinger på Glemmen USH i uke 41 og 42.

Høstkos på Trekløver

Vi hadde innhøsting av epler fra Sansehagen en solfylt septemberdag. Vi gikk deretter inn og lagde deilig eplekake.

Varm eplekake m/krem ble servert til kaffen, noe som gledet både brukere og ansatte.

Vi gratulerer Eidsberg kommune med status som undervisnings-hjemmetjeneste i Østfold!

Vi ser fram til nærmere samarbeid.

Den kulturelle spaserstokken

Over 60 beboere var samlet i Storstua på Glemmen sykehjem USH i forbindelse med konserten "Salmer av Lina Sandell" arrangør Fredrikstad kommune i samarbeid med Østfold Kulturproduksjon.

Skuespilleren og musikeren Cecilie Jørstad hadde med seg

gitaristen Øivind Wang Tollefsen til å tolke salmer av den kjente svenske salmedikteren Lina Sandell.

Sammen formidlet de Lina Sandells historie og hennes sårbare sider med hjelp og støtte fra hennes vakre salmer og dikt.

Lina Sandell skrev over 2000 tekster, og er spesielt kjent for salmene: "Blott en dag", "Ingen er så trygg i fare" og "Bred dina vida vingar"

Mange av beboerne sang med og det ble en flott stund for beboerne på sykehjemmet.

Demensomsorgens ABC i Østfold

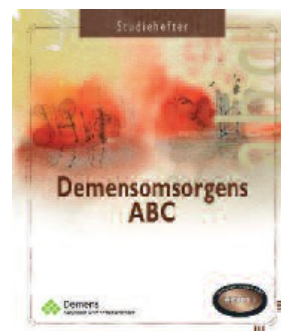
Demensomsorgens ABC er et studiemateriale beregnet til bedriftsintern tverrfaglig opplæring i studiegrupper. Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse har utviklet studiematerialet.

Glemmen sykehjem USH Østfold har ansatt en prosjektleder i ca. 20 % stilling som har ansvar, sammen med Nasjonalt

kompetansesenter for oppstartsseminarer og fagseminarer i Demensomsorgens ABC i kommunene i Østfold.

Østfold har 325 påmeldte deltakere i 12 kommuner.

Fylkesmannen gir kommunene støtte gjennom opplæringsmidler til å dekke kursutgifter.

Prosjektleder:
Demensomsorgens ABC
Solgunn Johansen

Gode praksisplasser for elever i videregående skole

15. september kom det 21 elever fra Glemmen videregående skole VG 1 til Glemmen sykehjem USH. Da startet deres punktpraksis. De vil der-

etter være på sykehjemmet to dager i uken frem til jul .

Målet for praksis perioden er at elevene skal være på syke-

hjemmet for å få innblikk i Helsefagarbeiderfaget. Dette skal de gjøre ved å ha fokus på kommunikasjon og samhandling. De vil i løpet av denne perioden planlegge en julefest for de som bor på Glemmen sykehjem USH. Festen skal de avholde i desember.

Arbeidet er organisert som et prosjekt, hvor det skal jobbes med å etablere en metode for hvordan sykehjem på best mulig måte kan gi elever i videregående skole en best mulig praksis.

”Far Vel—den siste tiden” - omsorg ved livets slutt

Samarbeidsprosjektet ”Far Vel—den siste tiden” mellom Høgskolen i Østfold, Avd. for helse- og sosialfag og Kruse-løkka sykehjem i Sarpsborg, Halden sykehjem i Halden, Borge sykehjem og Glemmen sykehjem USH i Fredrikstad har startet opp. Sykehjemmene som er med i prosjektet har innført Liverpool Care Pathway (LCP) på deler av eller hele sykehjemmet.

Et av tiltakene i prosjektet er etablering av refleksjonsgrupper.

Hensikten med refleksjonsgruppene er å

- gi støtte ved bruk av LCP og omsorg ved livets slutt.
- bidra til at sykehjemsansatte får mulighet til etisk refleksjon og økt kompetanse

Refleksjonsgrupper ved sykehjemmene starter opp i løpet av uke 41 og 42.

Veileder er høgskolelektor: Ragnhild U. Velund

Prosjektgruppen arrangerer seminar 26. november med tema : livsforlengende behandling.

Se siste side.

”En god standard for lindrende behandling på sykehjem kan bidra til at døende behandles på sykehjemmet og unngår unødvendig innleggelse i sykehus de siste dagene av livet”

*Husebø og Husebø
2005*

Pårørendeskole for pårørende til personer med demens Oppstart 7. oktober

Våren 2009 gjennomførte vi seks vellykkede kurskvelder med påfølgende samtalegrupper, på Glemmen sykehjem USH. 39 pårørende deltok. Pårørendeskolen ble gjennomført i samarbeid med Alderspsykiatrisk seksjon på sykehuset, Frivilligsentralen, Demensforeningen i Fredrikstad og omegn og Fredrikstad kommune.

Evalueringsene etter seks gjennomførte kurskvelder var svært positive. Mange opplevde å etablere nytt nettverk med andre som er i samme situasjon som dem selv og få økt kunnskap om sykdommen og hvordan man på best mulig måte kan takle den.

7. oktober starter vi igjen opp med ny pårørendeskole på Glemmen sykehjem USH. Hver onsdag i 6 uker vil det være 1 times foredrag i Store stua, ½ time med kaffe og nettverksbygging og 1 ½ time med samtalegrupper på møterommene våre.

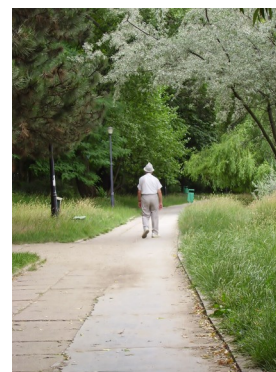
Samtalegruppene ledet av frivillige og ansatte i Omsorgsetaten i Fredrikstad kommune.

Dagavdelingen vil ha åpen kafé denne kvelden, det skal drives av en ansatt og en frivillig. Denne kaféen er tiltenkt personer med demens som er med sine pårørende.

Påmelding til pårørendeskolen:
tlf. 41 28 70 41

Kurskveld på pårørendeskolen på Glemmen sykehjem USH

Vi gratulerer jubilentene:

Sarrahjean Erichsen 30 år (2. november)
Lillian Merethe Olsen 40 år (7. desember)

KVALITET - OMSORG - GLEDE

Stikkskadekonvolutter

Dersom uhellet er ute og du stikker eller skjærer deg, eller på annen måte får blodsøl på slimhinner eller i åpne sår, i administrasjonen ligger det konvolutter med alt du trenger å vite om hvordan du skal forholde deg.

STIKKUELL/blodsøl, mulig blodsmitte - Hepatitt B, Hepatitt C og HIV

AKUTTSITUASJON: Ring!

Syn og hørsel hos eldre

Skådalen kompetansesenter har opprettet en egen hjemmeside:

www.sansetap.no

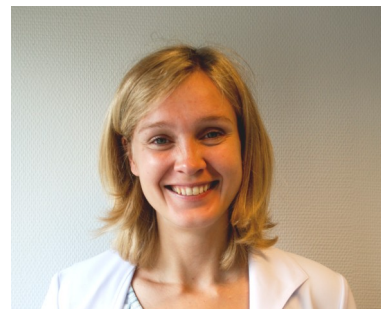
Det er utviklet en perm med en DVD og opplæringsmateriale om sansetap hos eldre.

Permen er gratis og kan bestilles hos Skådalen kompetansesenter.

else.marie.svingen@statped.no
tlf. 22 70 36 45

Ny sykehjemslege

Vi ønsker Guro Steine Letting hjertelig velkommen som ny sykehjemslege på Glemmen sykehjem USH!

Sykehjemsnettverk Østfold 5. november

Etablering av sykehjemsnettverk i Østfold
Målgruppen er virksomhetsledere/ledere og fagpersonell med ansvar for fagutvikling ved alle 37 sykehjem og 18 kommuner i Østfold. Det er ønskelig med 2-3 deltagere fra hvert sykehjem i fylket.

Bakgrunn for etableringen av sykehjemsnettverk:

Undervisningssykehjemmene har en særskilt oppgave knyttet til nettverksbygging og å spre kunnskap om forskning og fagutvikling i eget fylke. Etablering av et sykehjemsnettverk i Østfold er et tiltak for å styrke samarbeidet mellom fagmiljøer på sykehjem, knytte kontakter og dele erfaringer med hverandre og sørge for enkel informasjonsstrøm mellom sykehjemmene.

På nettverkssamlingen vil "Frie midler" bli utlyst til gjennomføring av fagutviklingsprosjekter ved sykehjem i Østfold, med økonomisk støtte fra Fylkesmannen i Østfold.

Tid: 5. November kl 08.30 - 15.15

**Sted: Lisleby samfunnshus
Ole Hansensvei 9,
1619 Fredrikstad**

Påmeldingsfrist: 23.oktober

Ernæringsseminar 11. november

Nye nasjonale faglige retningslinjer for forebygging og behandling av underernæring er kommet. Fjelberg sykehjem og Borge sykehjem (Fredrikstad), Råde kommune, og kjøkkentjenesten i 2 kommuner har vært i forkant, og i samarbeid med Høgskolen i Østfold jobbet med eget ernæringsprosjekt.

"Ernæringsprosjektet" konsentrerer seg om grunnleggende forhold om ernæring og måltider i sykehjem med fokus på kompetanseheving, klargjøring av prosedyrer og organisasjonsmessige forhold.

Prosjektgruppa inviterer til seminar i samarbeid mellom Faglige nettverksgrupper i Fagforbundet avd. Helse og Glemmen sykehjem – undervisningssykehjemmet i Østfold.

Målgruppe: Vi ønsker en bred deltagelse fra sykehjem i hele fylket. I disse trange økonomiske tider kan vi opplyse om at seminaret er gratis.

Tid: 11. November kl 08.30 - 14.30

**Sted: Lisleby samfunnshus,
Ole Hansensvei 9,
1619 Fredrikstad**

Avslutte livsforlengende behandling? Seminar 26. november

Når skal man avslutte eller la være å igangsette livsforlengende behandling?

Den nye nasjonale veilederen "Beslutningsprosesser for begrensning av livsforlengende behandling hos alvorlig syke og døende" er tema på seminaret 26. november.

Hensikten med veilederen er å kvalitetssikre beslutningsprosesser knyttet til det å ikke sette i gang, eller å avslutte, livsforlengende behandling av alvorlig syke pasienter med dårlig prognose, som uten slik livsforlengende behandling vil dø innen kort tid, dvs. i løpet av dager eller få uker.

Seminaret er ett av tiltakene i prosjektet "Far Vel—den siste tiden" - omsorg ved livets slutt. Se side 3.

Målgruppe: sykehjemsleger og helsepersonell i sykehjem.

Tid: 26. november kl. 12.15—15.30

Sted: Høgskolen i Østfold, Avdeling for helse- og sosialfag, Fredrikstad

H-113, store auditorium

Påmeldingsfrist: 12. november